

ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว และจากเพื่อน
กับปรีชาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

บทคัดย่อ
ของ
จรัญศักดิ์ พีรศักดิ์โสภณ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

กันยายน 2547

จรัญศักดิ์ พิศศักดิ์โสภณ. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จาก
ครอบครัว และจากเพื่อนกับปรีชาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น. ปริญญาโท
วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี,
รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อทำนายปรีชาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่น
ตอนต้นจากการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์
จากเพื่อน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว บุคลิกภาพแสดงตัว และเพศ 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว จากเพื่อน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
สำหรับปรีชาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น และ3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทาง
สังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว จากเพื่อน และบุคลิกภาพแสดงตัว สำหรับปรีชาเชิงอารมณ์ของ
นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ใน 4 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 384 คน ตัวแปรต้นที่ใช้ในการทำนายปรีชาเชิงอารมณ์ ได้แก่

1) การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว แบ่งได้ 3 ลักษณะ การสั่งสอนของบิดามารดา
การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา และการตอบสนองของบิดามารดาต่อการแสดงอารมณ์ของบุตร
2) การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากเพื่อน แบ่งได้ 2 ลักษณะ การเป็นแบบอย่างของเพื่อน
และการสนับสนุนทางอารมณ์จากเพื่อน 3) ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว แบ่งได้ 2 ลักษณะ
ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับมารดา และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร
4) บุคลิกภาพแสดงตัว และ5) เพศ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ปรีชาเชิงอารมณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
แบบเพิ่มตัวแปรที่ละชั้น และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS/PC⁺ for Window ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรที่สามารถทำนายปรีชาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ได้แก่ การตอบ
สนองของบิดามารดาต่อการแสดงอารมณ์ของบุตร บุคลิกภาพแสดงตัว การสนับสนุนทางอารมณ์
จากเพื่อน และการสั่งสอนของบิดามารดา โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 36.20

2. ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว
การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากเพื่อน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สำหรับปรีชา
เชิงอารมณ์ของวัยรุ่น

3. ไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว การถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากเพื่อน และบุคลิกภาพแสดงตัว สำหรับปรึกษาเชิงอารมณ์ของวัยรุ่น

4. วัยรุ่นที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัวอย่างเหมาะสมมาก มีปรึกษาเชิงอารมณ์สูงกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัวอย่างเหมาะสมน้อย และพบผลเช่นเดียวกับการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากเพื่อน

5. วัยรุ่นที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมาก มีปรึกษาเชิงอารมณ์สูงกว่าวัยรุ่นที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวน้อย

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการถ่ายทอดทางสังคมด้านอารมณ์จากครอบครัว จากเพื่อน และบุคลิกภาพแสดงตัวที่มีต่อปรึกษาเชิงอารมณ์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น